

L2013:4032 (Dalarö 82)

Händelser som registrerades i FMIS (tom 2018-11-09). Nya "händelser" (from 2018-12-03) registreras i KMR som aktiviteter (åtgärd eller uppdrag).

Händelser

Fartygslämning, 24,8X5,35 m. Vraket efter ett fartyg av Holländsk typ, sannolikt en liten flöjt. Status: Underskrovet döljes av bottenleran, skrovsidorna höjer sig 5-6 m över botten. Vraket är väl bevarat. Skrovsidorna bibehåller sin resning upp över waterborden. I för och akter har däck påträffats i läge, midskepps är lastrummet. Både däck och lastrummet täcks av slam och en stor mängd träfragment. I aktern har bordläggningen släppt från akterstäv. En stor del av brädgångsstöttorna återfinns i läge. Ungefär midskepps i babords skeppssida syns en kraftig bräcka (status 1966). När fartyget påträffades 1965 stod akterstäv kvar i ursprungligt läge. Vid 1970-talets början föll denna åt sidan och vilar nu på botten. Förstäv är kvar i ursprungligt läge. Bordläggningen har brutits ned en till två meter från relingen. Även akterkastellet och riggen har förstörts. Av riggen återstår underdelen av fockmasten och bogspröet. Många bärgade skrovdelar har upplöst ytved, medan de skeppstimmer, som varit belägen nere i bottensedimentet, ofta är bättre bevarade. Skrovet är 24 m långt över stäv och 5,35 m brett inom huden. Djupet i lastrummet kan uppskattas till 2-2,5 m. Förstäv är krum och utfallande. Akterstäv är rak. En tvärsektion i skrovets bredaste del visar ett flatbottnat skrov med relativt raka sidor. Skrovets sidor lutar inåt vid däck. Skrovet har haft berghult strax under däckets nivå. Midskepps är en lastport upptagen i vardera skrovsidan, vilken öppnar sig mot lastrummet. Skrovet har invändigt varit klätt med garnering. Kanonportar finns. Vid fördäcket finns rester av ett bråspel. Fartyget har haft en eller två länspumpar. En kabyss byggd av tegel har varit inrymd i fartygets akter del. Akterkastellet sidor är klinkbyggda. (rapport från undersökningarna 1970-1974). Sedan 1970-talets undersökningar har spelbetingen på styrbordssidan fallit ned och lagt sig i botten av skrovet och de båda kranbalkarna fallit ned. Babords kranbalk finns dock avbildad hos Rönnby/Adams 1994 och torde fallit av efter dess (status 2003). Bärgningar: Större del av lasten torde ha bärgats en tid efter förlisningen. Händelseförlopp: Okänt, spår av brand ombord finns. Historik: Det är inte känt var fartyget är byggt. Det är inte heller känt, vilken dess hemmahamn och ägare varit. Det har byggts enligt holländsk byggnadstradition och utgör en fartygstyp med ursprung i Holland. Dessa förhållanden behöver dock inte innebära att fartyget byggts i Holland. Den holländska skeppsbyggnadstekniken tillämpades och holländska fartygstyper byggdes över stora delar av norra och nordvästra Europa under 1600-talet. Fyndlista: 7 trefotsgrötor, 1 spanskt oljekrus, 3 lergodsfat, 2 st stengodskrus, 1 stekpanna av järn, 7 st vinflaskor, 3 pipaskallar, 3 lergodsskålar, 2 lergodskrukor, 2 fajanskannor med kinadekor, 1 vinglas, kopparmynt från 1660-1685 m.m. I övrigt förvaras fynden förvaras på SSHM, acc.nr. 23.252 - 23.258, 23.282 - 23.336, 23.723 - 23.822, 23.863 - 23.872, 23.879 - 23.880, 25.084 - 25.189, 24.845 - 24.846, 24.849 - 24.898 Bärgning: Vraket påträffades av sportdykare 1965, vilka bärgade ett antal föremål. Åren 1970-1974 utförde Sjöhistoriska museet en undervattensarkeologisk undersökning av vraket. Vid detta tillfälle bärgades ett antal föremål dels från själva skrovet och dels lösfynd. Föremål tillhörande fartyget kom att återdeponeras på vrakplatsen efter dokumentation, medan det övriga materialet förvaras vid SSHM, se även "Katalog över bärgade delar av skrovet och riggen" i "Vraket vid Jutholmen. Fartygets byggnad" av Carl Olof Cederlund, 1982, samt "Katalog" i "Vraket vid Jutholmen. Last och utrustning" av Ingrid Kaiser, 1983. Då SSHM vid en besiktning av vraket 1987 kunde konstatera att en tunna innehållande tjära lyfts ur fartyget och placerats på botten brevid fartyget, beslöt man att skyddsbärga denna tunna för att förhindra en eventuell stöld. Ytterligare en tunna bärgades av SSHM vid en tidigare fältundersökning. Dragstag har placerats ut på vraket för att förhindra vidare sönderfall. Dessutom har en spontvägg satts upp mellan det utgrävda området i aktern och resten av skrovet, för att förhindra att de fyndbärande lagren inne i skrovet rubbas. Vraket ingår för närvarande (2003) i SSHM:s projekt KMÖ (kulturmiljöövervakning), samt Marinarknologiska sällskapet projekt på samma tema. Övrigt: 1676 fick Dalarölotsarna tillstånd att sätta upp en stuga på Jutholmen. På ön fanns dessutom sedan första hälften av 1600-talet en krog. Förläggningen av stora sjötullen till Dalarö 1636 innebar att varje handelsfartyg som var på väg till eller från Stockholm eller Norrland i utrikesfart måste förtulla sin last där. På Dalarö fanns dessutom kyrka, krog, naturhamn, lotsar och skans. Christian Ahlström har eventuellt identifierat vraket som De Vrede. Detta fartyg hörde hemma i Amsterdam och var på väg från Stockholm till Holland med ca 200 ton stångjärn, när det i september år 1700 av okänd anledning gick till botten någonstans vid Dalarö. De Vrede ingick i den förmögne köpmannen Johan Lohes handelsflotta för utrikesfart. Skeppare var en holländare vid namn Martin Symons. Efter förlisningen skall dykningar och bärgningsarbeten ha skett på vraket. Alternativ position från Sjöfartsverket 59,07,500-59,07,509/18,24,410-18,24,419. - - Tillägg dnr 321-1706-2010: Statens maritima museer utförde en arkeologisk undersökning, år 2008. Undersökningen resulterade i ett mer detaljerat ritningsunderlag som kan användas till att beskriva skrovets konstruktion, dess arkitektoniska utformning samt nedbrytning.

Beslut enligt KML	
Beslutande myndighet	Länsstyrelsen, Stockholm
Beslutsdatum	2008-01-01
Beslutsstyp	Arkeologisk undersökning enligt 2 kap 13§ KML
Intrasis public id	10000005
Diarienummer	431-57135-08

Registrering	
Osäker position	Nej
Registrerande organisation	Statens maritima museer
Registreringsdatum	2010-11-24
Underlag	Rapport, analog

Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Digitaliseringsteknik	Skärmbilddigitalisering
Fritext granskad	Ja
Osäker utbredning	Ja
Medelfel, fältfångst	10
Kvalitetshöjd	Ja
Kartunderlag	Ortofoto
Intrasis public id	10000007
Mätmetod	Manuell inprickning
Digitaliseringsmetod	FMI registrering
Skala	1:10000

Registrering	
Osäker position	Nej
Registrerande organisation	Statens maritima museer
Registreringsdatum	2010-08-03
Underlag	Rapport, analog
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Digitaliseringsteknik	Skärmbilddigitalisering
Fritext granskad	Ja
Osäker utbredning	Ja
Medelfel, fältfångst	10
Kvalitetshöjd	Ja
Kartunderlag	Ortofoto
Intrasis public id	10000040
Mätmetod	Manuell inprickning
Digitaliseringsmetod	FMI registrering
Skala	1:10000

Registrering	
Osäker position	Nej
Registrerande organisation	Statens maritima museer
Registreringsdatum	2010-08-03
Underlag	Rapport, analog
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Digitaliseringsteknik	Skärmbilddigitalisering
Fritext granskad	Ja
Osäker utbredning	Ja
Medelfel, fältfångst	10
Kvalitetshöjd	Ja
Kartunderlag	Ortofoto
Intrasis public id	10000004
Mätmetod	Manuell inprickning
Digitaliseringsmetod	FMI registrering
Skala	1:10000

Registrering	
Osäker position	Ja
Kommentar	Data har konverterats från Statens maritima museers databas SjöMIS till FMIS testdatabas, kvalitetssäkrats och därefter överförs till FMIS.
Registrerande organisation	Riksantikvarieämbetet
Registreringsdatum	2008-05-13
Osäker utbredning	Ja

Registrering	
--------------	--

Osäker position	Ja
Kommentar	Data har konverterats från Statens maritima museers databas SjöMIS.
Registrerande organisation	Statens maritima museer
Registreringsdatum	2007-05-31
Underlag	Anmälan, analog
Ursprungsdata, geodata	SjöMIS
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Digitaliseringsteknik	Skärmbildsdigitalisering
Fritext granskad	Nej
Osäker utbredning	Ja
Medelfel, fältfångst	10
Kvalitetshöjd	Ja
Kartunderlag	Sjökort
Intrasis public id	10000003
Mätmetod	Manuell inprickning
Ursprungsdata, attributdata	SjöMIS
Digitaliseringsmetod	FMI registrering
Skala	1:25000

Registrering	
Osäker position	Ja
Kommentar	Data har konverterats från Statens maritima museers databas SjöMIS.
Registrerande organisation	Statens maritima museer
Registreringsdatum	2004-09-06
Ursprungsdata, geodata	SjöMIS
Digitaliseringsteknik	Manuell koordinatinskrivning
Fritext granskad	Nej
Osäker utbredning	Ja
Kvalitetshöjd	Nej
Kartunderlag	Annat underlag
Ursprungsdata, attributdata	SjöMIS
Digitaliseringsmetod	SjöMIS

Anmälan	
Anmälningstyp	Nyanmälning
Ansvarig organisation	Privatperson
Intrasis public id	10000003
Anmälningsdatum	1965-01-01

Arkeologisk undersökning	
Ansvarig organisation	Sjöhistoriska museet
Undersökningstyp	Arkeologisk undersökning
Intrasis public id	10000006
Diarienummer	321-1706-2010
Undersökningsdatum	2008-08-22
Utförarens beteckning	Dnr 499/08-51

Arkeologisk undersökning	
Ansvarig organisation	Sjöhistoriska museet
Undersökningstyp	Arkeologisk undersökning
Intrasis public id	10000004
Undersökningsdatum	1970-01-01

Extern identitet	

Extern identitet	6161:003
Externt register	SjöMIS
Ansvarig organisation	Statens maritima museer
Intrasis public id	10000019